

SIELULLINEN JA HENKINEN MAGIA

Pekka Ervastian esitelmä 24.2.1929

Magian eli maagillisen työskentelyn sanan varsinaisessa merkityksessä jaoinme viime kerralla työalojen puolesta kolmeen osastoon. Niistä ensimmäinen oli n.s. goetia eli taikuruus, joka työskenteli tässä fyysillisessä maailmassa ja luonnossa, joka oli tekemisissä elementtien ja luonnonvoimien, ehkä myöskin luonnonhaltioiden ja eläimien ja kasvien kanssa. Sitten toinen magian laji oli taas se, jota nimitimme sielulliseksi magiaksi ja jota vieraskielisellä nimellä kutsutaan psyurgiaksi ja siihen kuuluu nekromantiikka, joka on varsinaisesti tekemisissä vainajien kanssa. Ja kolmantena lajina oli henkinen magia, jota nimitetään kreikkalaisella nimellä teurgiaksi, jumalalliseksi toiminnaksi ja joka on tekemisissä taas ihmisten yläpuolella olevien näkymättömien, jumalallisten olentojen ja voimien kanssa.

Viime kerralla puhuimme tästä goetiasta – kreikaksi goeteia – eli taikuruudesta, ja silloin muun muassa mainitsimme madame Blavatskyn tunnetut okkultiset ilmiöt, jotka olivat suorastaan taikuruusilmiöitä, samanlaisia, joita kyllä myöskin spiritistisissä istunnoissa esiintyy, esim. apporti-ilmiöt: tulee vaikka Japanista nuori kasvi lentäen tänne. Semmoisia madame Blavatsky paljon suoritti. Hän tahtoi silloin niitä tehdessään erikoisesti teroittaa, että ne eivät olleet välttämättä mitään spiritistisiä ilmiöitä, ne ovat okkultisia ilmiöitä, mutta ihminen voi yksin, omin voimin suorittaa niitä mahdollisesti, ei niitä suorittaessa tarvitse olla vainajia mukana. Muistamme, että madame Blavatsky oli erikoisesti teosofisen liikkeen alkuaikoina spiritismiä vastaan sentähden, että se tahtoi selittää kaikki ilmiönsä vainajien myötävaikutuksella aikaansaaduksi. Tämäkin olisi voinut kehittyä taikaukoksi, ellei madame Blavatsky olisi kääntänyt maailman huomiota siihen, että useimmat ilmiöt olivat muuten

selitettävissä. Hän huomautti, että ihmisen omassa olemuksessa oli semmoisia voimia, joita ei yleisesti vielä tunneta. Ja hän huomautti myös, ettei näkymättömässä maailmassa ollut ainoastaan vainajia, vaan haltioita ja luonnonolentoja, luonnonvoimia, jotka voivat useinkin näyttää suurta osaa kaikissa mediumistisissa ilmiöissä.

Tämä herätti suurta ihmetystä spiritistisissä piireissä, ja madame Blavatsky sai sen maineen, että hän oli spiritismiä vastaan. Ja spiritistinen maailma oli alussa teosofiaa vastaan. Nyt puoli vuosisataa myöhemmin, kun spiritistisiä tai paremmin sanoen mediumistisia ilmiöitä on tutkittu tieteellisesti, on tultu aivan samaan johtopäätökseen, kuin madame Blavatsky silloin. Ja jos ollaan omantunnontarkkoja spiritistejä, ollaan hyvin tarkkoja ja varovaisia ilmiöitä selittäessä, ennenkuin uskotaan jonkun vainajan olevan mukana, kun on kysymyksessä esim. fysikaalinen ilmiö, kuten aineellistuminen. Nyt ei oleteta ilman muuta, että vainajia olisi aina mukana, päinvastoin ollaan sitä mieltä, että se on muuten selitettävissä. Ainoastaan, jos on täysin todistettu, että ilmiö on saatu aikaan vainajan myötävaikutuksella, merkitään se siksi. Madame Blavatsky oli hyvin jyrkkä siinä väitteessään, että vainajat ovat hyvin harvinaisia, sillä niin pian kuin vainaja on poistunut tästä maallisen elämän piiristä, fyysillis-eetteriseltä tasolta ja siirtynyt astralitason korkeampaan maailmaan tai taivaaseen, ei hän voi palata tänne. Ainoastaan niin kauan, kun hän on tässä alemmassa piirissä, voi hän palata tänne. Sentähden madame Blavatsky sanoo, että hänen selvänäköiselle silmälleen oli hyvin surkeaa katsoa, kuinka istunnoissa läsnäolevat uskoivat, että hänen rakkaansa ilmestyi, ja kuitenkin se vainaja oli kookoonpantu tuon ystävän ajatuskuvasta ja luonnonhaltia antoi sille elävän muodon. Myöskin se saattoi olla vainajan jälkeen jättämä astraliruumis. Vainajan korkeampi minä ei missään tapauksessa ole siinä mukana, mutta ei myöskään hänen personallisuutensa, muuta kuin verrattain harvinaisissa tapauksissa. Sentähden madame Blavatsky sanoo, että hänen oli

surullista sitä katsoa. Hän oli saanut omalta opettajaltaan tehtäväkseen ilmoittaa maailmalle, että spiritistisiä ilmiöitä täytyy lähestyä suurella varovaisuudella, muuten ne johtavat harhaan.

En osaa olla tässä mainitsematta erästä ameriikkalaista henkilöä, joka kuoli pari vuotta sitten ja joka esiintyi oikeastaan jonkunlaisena salonkitaikurina. Hän ei väittänyt itsestään mitään yliluonnollista, mutta hän oli hyvin ankara vakaumuksessaan ja hän oli ottanut elämäntyökseen vastustaa spiritismiä siinä suhteessa, että vainajat olivat mukana istunnoissa. Hän sanoi, kuten madame Blavatsky, että vainajat eivät ole mukana istunnoissa. Hän uskoi kuolemanjälkeiseen elämään ja sanoi sen tietävänsä, mutta kun ihmisen henki on vetäytynyt taivaaseen, ei se voi enää ilmestyä maan päälle. Tämä henkilö, Huidini, suoritti sitten kaikenlaisia ihmeellisiä temppuja. Ja se, mikä oli ero hänen ja tavallisen salonkimaagikon välillä, oli, että hän aina sanoi kyllä, etteivät ne olleet mitään yliluonnollisia asioita, mutta hän ei koskaan selittänyt, millä tavalla hän niitä temppujaan suoritti. Tällainen taikuri voi kyllä selittää ja toinen taikuri voi tietää toisen menettelytavan, mutta Huidini ei koskaan selittänyt. Kun Amerikassa kerran oli salonkitaikurien vuosikokous, jossa heitä oli satoja, niin Huidini hämmästytti heitä joillakin tempuillaan, sillä ei kukaan toisista ymmärtänyt niitä eikä voinut niitä matkia, mutta Huidini ei selittänyt mitään. Kun häneltä oikein kysyttiin omantunnon vakavuudella, miten asia on, sanoi hän: „Minä olen vaan kehittänyt ruumistani ja henkeäni pienestä pitäen.“ Ja Conan Doyle, joka oli erikoisesti Huidinin hyvä ystävä, sanoo, ettei hän ole koskaan tavannut ihmistä, joka olisi elänyt kauniimmin ja puhtaammin ja siveellisemmin kuin Huidini. Mutta ei Conan Doylekaan Huidinia selittänyt, miten hän temppujaan suoritti.

Huidinilla oli muutamia loistonnumeroita, joihin hän lopulta yksinomaan keskittyi. Euroopassa hän matkusteli kuusi vuotta. Yksi hänen tunnetuita temppujaan – sitä jonkin verran suorittavat toisetkin salonkimaagikot – oli vetäytyä kaikista kahleista. Muutamassa sekunnissa vetäytyi hän minkälaisista kahleista

tahansa. Hänen kätensä ja jalkansa pantiin rautoihin, joista insinöörit, jotka olivat ne tehneet, vakuuttivat, ettei niistä kukaan voisi päästä, mutta muutamassa sekunnissa hän esiintyi taas kaikesta vapaana. Hänet teljettiin monta kertaa erilaisiin vankiloihin Amerikassa sitä varten, että hän karkaisi niistä ja joka kerta hän muutaman minuutin perästä tuli ulos, vaikka oli käsistään ja jaloistaan sidottu kopissa kiinni ja ovet oli lukittu. Kerran hän oli sopinut, että hänet teljettiin erääseen New-Yorkin laitakaupungin vankilaan aivan alasti kahlehdittuna koppiin kiinni. Ja hän sanoi: „15 minuutin kuluttua minä ilmestyn siihen ja siihen hotelliin kaupungissa.“ Sinne oli monta kilometriä. Ja kun hänet oli pantu kiinni, menivät herrat hotelliin, ja 15 minuutin kuluttua tuli Huidini ulos telephonikaapista täysin puettuna. Lääkärit tutkivat häntä usein, mutta hän sanoi, ettei siinä ole mitään yliluonnollista, hän on vaan kehittänyt olemustaan. Mutta hän ei selittänyt, miten.

Toinen Huidinin loistonnumeroista oli, että hänet pantiin käsistään ja jaloistaan kahlehdittuna astiaan, joka oli täynnä vettä ja joka oli juuri niin suuri, että hän mahtui sinne. Ja laivan kannelta New-Yorkin satamassa tuo laatikko heitettiin lukittuna mereen, ja yhden minuutin kuluttua hän ui vapaana.

Kolmas loistotempu – tiedän ihmisen, joka on sen nähnyt – oli, että teatterin näyttämölle rakennettiin rampista fondiin saakka tiilikivistä seinä, joka oli korkeampi kuin mies. Ja teatteri oli täynnä yleisöä, joka katsoi, että se oli rakennettu, niinkuin rakentaa pitää. Tätä pidettiin hänen melkein kaikista ihmeellisimpänä tempunaan. Kun seinä oli rakennettu, asetettiin kangasverho, joka oli miehen korkuinen, seinän toiselle puolelle, missä Huidini oli. Silmänräpäyksessä Huidini oli seinän toisella puolella huutaen: „tässä minä olen.“ Kukaan ei voinut ymmärtää, kuinka se oli mahdollista. Jos kuinka asiaa tutkittiin, ei päästy selville, eikä hän koskaan selittänyt mitään. Kun hän kuoli, niin hän lahjoitti kirjastonsa syntymäkaupunkinsa, Washingtonin, suurelle kirjastolle. Tämä hänen kirjastonsa oli ½ miljoonan

dollarin arvoinen ja sanotaan, että se oli luultavasti kaikista täydellisin kirjasto maan päällä, se käsittää okkultisia, teosofisia, mystillisiä, salatieteitä koskevia kirjoja. Siitä näkyy, mitä hän oli harrastanut. Ja kerran hän sanoi eräälle haastattelijalle – ja tämä oli Amerikan lehdissä –: „minä uskon ihmisen kuolematomaan henkeen ja uskon siihen, että ihminen on jälkeensyntyvä olento. Tämän uskon sekä järkeni vakaumuksesta että tutkimusteni nojalla ja myös omasta kokemuksestani. Minä en olisi voinut itseäni pienenä ymmärtää, jollei minulla olisi ollut ajatus, että ihminen on jälleensyntyvä olento, sillä minulla oli niin kummallisia kykyjä jo pienestä pitäen.“

Vaikka tämä Mr. Hudini, joka oli erinomaisen miellyttävä, veljellinen ihminen, ei koskaan esiintynyt muuta kuin yleisön huvittajana ja tietysti myöskin yleisön ajatuksen herättäjänä, eikä välittänyt muuta olevansa, kuin vain tällöinen taikuri – häntä nimitetään kaikkien aikojen suurimmaksi maagikoksi – niin kuitenkin minä olen aina kysynyt itseltäni, eiköhän tämä Hudini sittenkin ollut semmoinen vanha joogi eli fakiiri, joka oli sangen pitkälle kehittänyt itsessään fysiologisia kykyjä, että hän nyt syntyi maagillisilla taipumuksilla ja kehitti omaa ruumistaan okkultiseen suuntaan. Ja kun hän niin jyrkästi tahtoi selittää, ettei spiritistisiä ilmiöitä pidä ymmärtää, että ne ovat vainajien myötävaikutuksella aikaansaadut, vaan päinvastoin meidän jalompi käsityksemme vainajista on oleva se, että he ovat menneet taivaaseen ja meidän pitää selvänäköisesti tai muilla keinoin mennä heidän luo, eikä manata heitä meidän luoksemme, niin tuntuu, kuin hän olisi tahtonut jatkaa madame Blavatskyn työtä siinä suhteessa. Epäilemättä Hudini on tehnyt paljon hyvää.

Kun nyt siirrymme katselemaan tuota toista magian lajia, sielullista magiaa eli psyurgiaa, niin silloin on meidän helppo heti ymmärtää, että eräs tätä psyurgian laji on luultavasti kaikille tuttu. Sehän on tullut niin tavalliseksi jo meidän aikanamme ja sitä nimitetään suggestioniksi ja hypnotismiksi. Kaikki tietävät, mitä on suggestionilla parantaminen ja mitä on hypnotismi. Tämä

suggestioni ja hypnotismi on psyurgian hyvin tärkeä osa itse asiassa, sillä sehän on suuri maagillinen voima. Ennen käytettiin ihmistä hypnotisoidessa eli uneen vaivuttaessa kirkkaita esineitä, kristallikuulia, sormuksia ja tehtiin liikkeitä, mutta myöhemmin on tultu siihen, ettei tarvita mitään muuta kuin suggeroiva ajatus, kiinteä tahtoajatus ja toisen vastaanottavaisuus. Jos toinen on vähänkään vastaanottavainen, hän heti imee itseensä suggeroijan ajatuksen. Ja hypnotismi ei ole oikeastaan muuta, kuin suggestionia, sanovat tieteelliset tukijat. Ja suggestioni on sitä, että toisessa ihmisessä nousee oma halu parantua. Kun hypnotisoija parantaa, hän herättää toisessa halun parantua, koska ihmisessä on luonnon parantava voima: hän ei itse saa sitä liikkeelle, mutta kun on toinen auktoratiivinen suggeroija, joka sanoo: „tuo kipeä kohta on sinussa terve“ – niin se panee tuon voiman liikkeelle ja ihmisen oma usko parantaa. Me tiedämme, että nykyään lääkärit ovat sillä kannalla. Tämähän ei ole ainakaan kokonaan okkultinen kanta. Okkultinen kanta myöskin edellyttää, että ihmisestä lähtee jotain toiseen. Ei se suggestioni ole ainoastaan, ellei se ole mitään, vaan on jotain, joka lähtee, vaikka se olisi vain ajatus, joskin se kyllä on kuin railovaikutus. Ja useimmissa tapauksissa, jos uneen vaivuttamiseen käytetään mesmerismia tai tiivistä katsetta, niin suorastaan lähtee jonkinlainen aineellisuus toisesta toiseen. Tämä on okkultinen kanta ja siitä olen puhunut kirjassa „Ajatuksen ja käden parantava voima“. Muuten on mielenkiintoista huomata, että meidän eurooppalaisista uudenaikaisista lääkäreistä ensimmäinen ja uudenaikaisen kemian varsinainen perustaja, Paracelsus, sanoo jossakin teoksessaan, ettei ihminen suorittaessaan maagillisia temppejuja ollenkaan tarvitse vaikutuksia aikaansaadakseen mitään suurta avaratia, ei mitään rituaalisia menoja, hänen oma tahtonsa riittää, kun hän liittää siihen imaginationivoiman, joka on mielikuvituksen rakentava voima, mutta joka ei ole sama kuin fantasia. Imaginationi on tietoinen ajatuskuvan rakentaminen ja näkeminen. Meidän fantasiamme harhailee sinne ja tänne. Joskus

kyllä se voi loihtia selvän kuvan sisäisen silmän eteen, että olemme näkevinämme jotain, mutta se on satunnaista. Imaginationi on kyky luoda ajatuskuvia ja pitää ne silmien edessä. Paracelsus sanoo: jos meillä on imaginationi ja tahto takana, silloin me olemme maagikoita, me voimme suorittaa maagillisia tekoja, sillä meidän tahtomme on toimeenpaneva voima, ja imaginationi on se voima, joka antaa muodon tuolle tahdolle. Imaginationilla saamme aikaan sen, mitä tahdomme. Eräs ranskalainen, erinomainen hypnotisoija. parooni Dupot, joka oli Mesmerin jälkeläinen, on sanonut kirjassaan „Paljastettu magia“, että hän ymmärtää nyt kaikki vanhan ajan tietäjät ja taikurit, loitsijat ja maagikot, joista kerrotaan yliluonnollisia asioita: ne ovat olleet suuria hypnotisoijia, mesmeristejä, suggeroijia. Tämä mesmerismin eli hypnotismin suuremoinen, salaperäinen voima on ollut kaikilla muinaisajan tietäjillä, kun he ovat suorittaneet ihmeellisiä tekojaan. Näin sanoo tämä ranskalainen suuri hypnotisoija. Hän on niitä, jotka, kun kerran ovat totuuden löytäneet, selittävät, että se vaikuttaa koko maailmassa. Eihän se ole niin, mutta epäilemättä tässä suggestionissa ja joukkohypnotisoimisessa on paljon suurempia voimia kätkeytyneinä kuin aavistetaan. Eihän täällä Euroopassa hypnotisoija, joka esiintyy yleisön edessä ja näyttää temppujaan, osaa tehdä ihmeitä toisten mielestä, kuin sen, joka on hänen mediuminaan. Hän ottaa mediumin ja antaa hänelle esim. perunan ja sanoo: „maistakaa tätä ihanaa omenaa“. Tuo henkilö, joka on mediumina, syö sitä suurella nautinnolla luullen sen olevan omenan. Ja taas: hypnotisoija ottaa tuolin ja sanoo: „Olen hankkinut teille kauniin ponin, ettekö tahdo ratsastaa sillä täällä Hyde Parkissa?“ Ja mediumi istuu tuolille ja uskoo ratsastavansa ponilla. Mutta yleisö istuu ja katselee ja nauraa tuon raukan harhaluuloille, sillä sehän näkee, että siinä on vain tuoli. Täällä Euroopassa ei vielä ole yleisesti löydetty se indialaisten fakiirien kyky, jonka avulla voi loihtia näkyjä kuinka suurelle kansanjoukolle tahansa. Ei fakiiri tarvitse ketään erityistä

mediumia lavalle, hän suggeroi kaikki ihmiset. Onhan yleisesti tunnettu tuo temppu – kaikki, jotka ovat Indiassa käyneet, ovat nähneet sen – että fakiiri heittää nuoran ylös ilmaan ja antaa pienen pojan kiivetä sitä myöten pilviin saakka ja yhä sitä nuoraa riittää, ja yht’äkkiä hän antaa pojan pudota pilvistä aivan kappaleina, ja kun fakiiri noukkii ruumiin osat ja heittää ne koriinsa, niin poika hyppää terveenä esiin. Tuommoista temppua ei pidetä Indiassa minään, kaikki tietävät, että se on silmäkääntötemppu, joka on loihdittu monen nähtäväksi. Onhan meillä Suomessa kyllä ollut eräs henkilö, Kuikka Koponen, joka oli kuin fakiiri. Hän oli ollut Unkarissa tai jossakin itämailla, jossa oli oppinut taidon joukolle näyttää temppuja. Eräs minun sukulaiseni oli nähnyt Kuikka Kopenen, ja hän kertoo, että kun hän kerran oli yötä maalla eräässä talossa, niin Kuikka Koponen tuli sinne ja katseli ympärilleen tuvassa, jossa oli paljon väkeä ja sanoi: „Eikö keitetä kaloja illaksi?“ Emäntä valitti, ettei hänellä ole kaloja. „Mutta kun on niin hyvä lammikko, miksei olisi kaloja?“ sanoi Kuikka Koponen. „Eihän täällä ole lammikkoa lähitienoillakaan“, sanottiin. „Tässä tuvassa on lammikko ja täynnä kaloja.“ Ja kaikki huomasivat, että siinä oli niin paljon vettä, että täytyi nousta uunin reunalle. Ja niin ruvettiin onkimaan ja saatiin pata täyteen kaloja. Ja sitten Kuikka Koponen sanoi: „Kas, vesi meni jo pois“, ja sitten ei ollut enää yhtään vettä. Ja emäntä pani tulta uuniin, mutta kun rupesi kaloja keittämään, huomasi, että siinä olikin lastuja.

Tämmöisiä kykyjä kuuluu olleen Kuikka Kopesella. Ja kerran tuli eräs mies minun luokseni ja esitti itsensä Kuikka Kopenen oppilaana. Kysyin häneltä, osasiko hän semmoisia temppuja, kuin Kuikka Koponen. „No,“ hän sanoi, että eihän hän tietysti, jotain ehkä. „Ottakaa vain minut koekaniiniksi ja näyttäkää, olisi hauska nähdä, että suomalaisella miehellä on semmoisia kykyjä“, sanoin hänelle. „Mitäs minä“, sanoi hän vain. Jonkun päivän kuluttua hän tuli minun luo taas ja sanoi: „Tässä on minulla kirja, lakiteos, maksoin siitä paljon rahaa. Se on uusi,

en tarvitse sitä, tahtoisin myydä sen, kun on rahan tarvis. Ostakaa se, tai ei teidän tarvitse ostaa, annan sen teille pantiksi, jos annatte minulle rahaa.“ „Paljonko te tahdotte?“ Se oli ennen sotaa, ja hän määräsi 15 tai 20 markkaa. Minä lainasin hänelle ja hän lupasi maksaa 10 päivän perästä, sanoen: „Onhan teillä kirja panttina, jos en maksaisi. Mutta kyllä minä tulen.“ Hän meni pois, ja minä asetin kirjan hyllylle kustannusliikkeen huoneeseen, jossa oli kirjoja, jotka eivät kuuluneet minulle persoonallisesti. Määrätyn ajan kuluttua tuli mies ja sanoi: „Minä tulen maksamaan velkani.“ „Sehän on hyvä,“ sanoin. „Samalla minä ottaisin tuon kirjan“, hän sanoi. „Niin tietysti“, sanoin. Edellisenä päivänä olin katsellut tuota kirjaa ja olin sanonut kustannusliikkeen hoitajalle, että se on minulla lainana. Minä juoksin siis hakemaan sitä siihen huoneeseen ja menin hyllyn luo, mutta kirja ei ollut siinä. „Kuules, Harold“, sanoin sille, joka hoiti liikettä, „minne sinä olet pannut sen kirjani?“ „En ole sitä liikuttanut“, hän sanoi. Ja me nousimme molemmat, ja minä sain aivan hien, kun ajattelin, että olin ottanut pantin vastaan, eikä sitä enää minulla ollut. Vaikka kuinka etsimme, ei kirjaa ollut missään. Tunsin itseni lievimmän sanottuna noloksi. Laskeuduin alas ensimmäiseen kerrokseen, jossa mies odotti, ja sanoin aivan punaisena ja hikisenä: „Nyt on asia niin, etten löydä sitä kirjaa, en tiedä, mihin se on joutunut. En muuta ymmärrä, kuin että te olette niin ystävällinen ja myytte sen minulle.“ „No, olenhan saanut lainaksi täyden maksun siitä, olkoon sitten niin.“ Ja mies poistui. Ehkä puoli tuntia sen perästä, kun hän oli poistunut, huusi Harold: „Täällä se kirja on, nyt sen löysin.“ Juoksin sinne ja siellä se oli oikealla paikallaan sillä hyllyllä, jonne sen olin pannut. Silloin huomasin, miten tyhmä olin ollut, olinhan antanut miehelle luvan kepposeen, ja semmoisella hienolla, okkultisella tavalla hän käänsi minun silmäni. Hänellä oli moraalinen lupani siihen.

Tuommoinen on epäilemättä maagillinen taito. Se on sielullista magiaa sentähden, että se on vaikutusta toisesta elävästä ihmisestä toiseen. Me voimme kyllä myös hypnotisoida

ja mesmerisoida eläimiä jonkinlaiseen uneen. Madame Blavatskystä kerrotaan, että hän pienenä tyttönä istui usein vinnillä ja siellä hän siveli kyyhkysiä, jolloin ne nukkuivat. Toiset lapset ihmettelivät ja hän itsekin, vaikka se samalla oli hänestä luonnollista. Mutta se ei ole samanlaista suggestionia kuin kahden ihmisen välillä, sentähden luen tuommoisen ilmiön taikuruusilmiöiden joukkoon. Ihminen ymmärtää elämää, hän on järjellinen olento. Madame Blavatskyllä oli myös kyky suggeroida, nostaa mieleen semmoista, kuin äsken mainitsemani mieskin teki. Madame Blavatskyä usein seurassa pyydettiin jotain näyttämään. Kerrankin eräänä iltana eräs herra huomautti, ettei hän mitään säikähdä, eikä häneen voi millään vaikuttaa. Madame Blavatsky sanoi, että tietysti toiset ovat enemmän vastaanottavia kuin toiset, jotka ovat jäykkiä ja kylmiä. Samalla hän kuin sattumalta pudotti nenäliinansa ja pyysi tuon herran antamaan sen hänelle. Herra kumartui ja tarttui siihen, mutta kyllä hän päästi äärettömän parahduksen ja huudahti: „Tuossahan on lasisilmäkäärme!“ Ja se oikein sähisi. Madame Blavatsky sanoi: „Lasisilmäkäärme?“ Ja kun herra katsoi, ei siinä ollutkaan mitään. Tuon herran täytyi myöntää, että ihmeellistä se oli. Tämä suggeroiva taito vaatii juuri kaksi semmoista olentoa – tai useampia – jotka itse ovat tietoisia minä-olentoja, sieluja, sanan varsinaisessa merkityksessä.

Jos me tahtoisimme ajatella eräänlaista magiaa, jota sangen paljon käytetään, niin voisimme sanoa, että se on kyllä psyurgiaa, tämmöistä vaikutusta ihmisten eli elävien, sielukkaiden olentojen kesken, mutta samalla siinä on elementaleja, joka tekee, että se on puoleksi taikuruutta, joten se kuuluu puoleksi goetian alalle. Se on seremoniallinen magia, jota suoritetaan eräillä liikkeillä ja tempuilla. Se tähtää kuitenkin siihen, että noilla tempuilla vaikutettaisiin toisiin eläviin ihmisiin, jollei suorastaan heidän ajatukseensa, suggestioniin, niin kuitenkin heidän sisäiseen käyttövälineeseensä. Semmoinen seremoniallinen magia on kaikkien uskontojen jumalanpalvelus.

Kaikissa uskonnoissa on pyhiä menoja. Materialistit, jotka tuommoisia asioita tutkivat, sanovat: tähän on kaikki paljasta pötyä, taikauskoa, humbugia, tyhjänpäiväistä menoa, josta jokin yhteiskuntaluokka hommaa itselleen elatusta. Kaikissa uskontokunnissa on olemassa pappeja, ja he saavat palkkaa siitä, että suorittavat noita menoja, jotka materialistien mielestä ovat paljasta pötyä. Niitähän meillä on näissä protestanttisissa kirkkokunnissa, vaikka vähemmän kuin katolisissa, on jumalanpalveluksia, on laulua, messuja, ehtoollinen j.n.e. Materialistiselta kannalta tämä on mahdotonta taikauskoa, tyhjänpäiväistä hommaa. Mutta taas kun tutkimme asioita totuudenetsijän kannalta, siltä kannalta, että otamme huomioon näkymättömät maailmat, niin me huomaamme ja näemme, etteivät ne ainakaan alkuaan ole olleet tyhjänpäiväisiä menoja, vaan maagillisia menoja ja myöskin symbolisia, mutta juuri maagillisia alkuaan, ja niiden tarkoituksena on tämmöisessä tapauksessa, kuin kansojen jumalanpalveluksessa, vaikuttaa puhdistavasti ihmisten näkymättömiin ruumiisiin. Sentähden uskovaiset menevät herranehtoolliselle ja syövät oblaatin ja juovat pyhää viiniä, jolloin he tuntevat itsensä ikäänkuin hetkeksi pyhitetyiksi ja puhdistuneiksi. Meidän aikanamme, jolloin ei ymmärretä näitä asioita tai ymmärretään aivan hullunkurisesti okkultiselta kannalta, niin tuo vaikutus voi olla puhdistavaa ja pyhää hetkellisesti, mutta pian voi seurata reaktio, niin että kun ihminen, joka on ollut ehtoollisella, tulee kotioloihinsa, jossa ovat kaikki ikävytydet ja vaikeudet, niin hän voi kahta kauheammin harmistua ja suuttua ja loukkaantua ja kaikkea moittia. Jos tuo toimitus olisi vaikuttanut yksinomaan, niinkuin sen tarkoitus oli vaikuttaa, olisi hän uudestisyntynyt olento, jonka astraliruumis oli asetettu värähtelemään iloisesti ja onnellisesti, niin että hän voi tehdä kotiväkensäkin iloiseksi ja onnelliseksi. Niin olisi, jos kaikki olisi mennyt, niinkuin olisi pitänyt.

Kaikki uskontojen pyhät menot ovat tarkoitukseltaan valkoisesti maagillisia, ja niiden vaikutus olisi hyvä, jos kaikki

tarvittavat edellytykset täytettäisiin. Sitä vastoin tiedämme, että tuommoisilla seremoniallisilla tempuilla voidaan tehdä ihmisiä sairaksi ja lähettää kaikenlaista paha maailmaan. Noita-akat voivat erinäisillä liikkeillä ja loitsuilla saada paha aikaan, kaikenlaista onnettomuutta ihmisille ja eläimille. Aina voimme huomata, että semmoiset kansanomaiset noidat suorittavat joitakin seremoniallisia tempuja. Jos he esim. tahtovat paha naapurin hevoselle, niin he ottavat vaikka pitkän naulan ja menevät tielle ja naulaavat sen tuon hevosen jalanjälkeen ja mumisevat samalla jotain. Ei se ole tuo naula, joka vaikuttaa, vaan siinä on imaginationi, ajatuskuva, joka tulee selväksi fyysisessä teossa. Tietysti tuommainen noita voisi tehdä paha paljaalla imaginationilla, mutta hän ei osaa sitä tehdä, on helpompaa seremonialla herättää eloon tuo imaginationi. Se, mikä saa pahan aikaan, on hänen ilkeytensä. Keskiajalla oli tavallista, että noita joka tahtoi vahingoittaa toista ihmistä, teki hänestä kuvan joko vahasta tai sitoi langasta nukken. Koko ajan, kun hän sitä valmisti, hänen imaginationinsa oli liikkeellä, hän vakuutti itselleen, että tuo nukke oli sen henkilö. Sitten hän otti parsinneulan ja pisti tuota kuvaa sydämeen, ja silloin asianomainen henkilö sai kovan vaivan sydämeensä tai kuoli heti. Lääkärin mielestä hän sai sydänhalvauksen, mutta se tapahtui mustan magian avulla. Semmoisesta keskiaikaiset kirjat kertovat. Magian tekee mustaksi ihmisen ilkeä ja musta tahto. Tietysti on semmoisia seremonioita, jotka eivät voi tulla kysymykseen muussa, kuin mustassa magiassa, ja jos teen kuvan toisesta ja pistän sitä, on se musta tempu. Siinä on paha tahto mukana.

Toinen puoli sielullisesta magiasta, psyurgiasta, on nekromantiikka, joka on tekemisissä vainajien kanssa. Tuo nimi, kreikkalainen nekromantiikka, on saanut täällä Euroopassa väärän muodon. Italiassa ruvettiin tätä nekromantiikkaa ääntämään negromantiikka, ja silloin tuo ensimmäinen sana sen sijaan, että se kreikankielessä viittasi kuolemaan, Italiassa tuli merkitsemään musta. Sentähden negromantiikka, niinkuin sitä myöskin

keskiajalla kirjoitettiin – latinalaisella nimellä nigromantiikka – tuli merkitsemään vain mustaa magiaa, ja niin se on hyvin paljon jäänyt eurooppalaisten kansojen mielikuvitukseen mustaa merkitsevänä noituutena. Ja siitä on tullut se käsitys, että tämä negromantiikka on aina mustaa ja toiseksi, että se on tekemisissä vainajien kanssa. Sentähden kaikki tekeminen vainajien kanssa on mustaa, ja kirkkoon tuli siitä se käsitys, ettei ihminen saa olla minkäänlaisessa tekemisessä henkien ja henkimaailman kanssa. Ja osaksi tämä johtui siitä, että eräs sana oli lausuttu ja ymmärretty väärin. Tietysti, jos luemme Moseksen kirjoja, niin huomaamme, että siellä on ankarat tuomiot niille, jotka harjoittavat mitään yhteyttä henkien kanssa, henkien manaajille ja noidille: heidät määrätään heti tapettavaksi. Ei tietenkään ole Moseksen kymmenessä käskyssä, vaan juutalaisten pappien yksityiskohtaiset selitykset ja paragrafit ovat kaikkea muuta kuin valistuneita. Jos niitä rupeamme tutkimaan, emme voi mitään siveellisyyttä oppia. Mutta, niinkuin sanottu, kaikki se, mitä oikealla nimellä pitäisi nimittää nekromantiikaksi, oli varsin huonossa huudossa keskiajalla ja myös uudella ajalla. Vasta spiritistinen liike on siinä suhteessa valistanut maailmaa. Noin sadan vuoden ajan olemme sillä tavalla päässeet ymmärtämään, ettei ole suorastaan mustaa magiaa, jos ihmiset koettavat yrittää yhteyttä henkimaailman kanssa. Onhan ajatus ja järki niin valistunut, että kaikki ihmiset ymmärtävät, että henkimaailma, jos se on olemassa, on joka hetki jo täällä olemassa. Ja jos me ihmiset olemme olemassa kuoleman jälkeen, niinkuin kaikki uskonnot ovat väittäneet, niin me emme voi olla olemassa kuoleman jälkeen, kun näemme, että meidän ruumiimme häviää, ellemmme me itse ole jotain semmoista, ettemme kuole. Jollemme me itse ole henkiolentoja nyt, mistä se henkiolento tulee meihin kuoleman jälkeen, kun kaikki näkyväinen meistä menee alkuosiinsa? Ja jos me olemme henkiolentoja nyt jo, niin me olemme jäseniä henkimaailmassa, me olemme nyt semmoisia henkiolentoja, jotka tilapäisesti olemme fyysilliseen ruumiiseen

pukeutuneet, muut henkiolennot, jotka ovat meidän kanssamme täällä, eivät ole siihen pukeutuneet. Me olemme niin pukeutuneet fyysilliseen verhoon, ettemme näe muuta kuin fyysillistä maailmaa, emme henkimaailmaa, jonka jäseniä olemme, mutta henkimaailma kyllä tietää meidän läsnäolostamme, vaikka se ei mahdollista kyllä näe meidän fyysillistä verhoamme.

Näin meidän täytyy loogillisesti ajatella. Ja silloin onko niin ihmeellistä, että ainakin jotkut ihmiset pyrkivät todelliseen, empiiriseen, kokemusperäiseen tietoon, onko henkiolentoja, onko henkimaailma olemassa. Ja päinvastoin, että se olisi mustaa, on se valkoista valkoisinta. Me tahdomme tietää onko Jumala olemassa, miten tämä maailma on järjestetty. Kaikkien kirkkojen täytyy luopua harhauskostaan, että henkimaailman kanssa kosketukseen pyrkiminen olisi mustaa magiaa. Ainoastaan tapa, millä pyritään henkimaailman yhteyteen voi olla joko viisasta tai epäviisasta, ja meidän motiivistamme riippuu, onko se valkoista vai mustaa. Jos tahdomme päästä henkimaailman herroiksi, niin että henkivallat palvelevat meitä hankkimalla meille maallista menestystä, silloin se on mustaa, mutta jos se on avuksi niin hyvin niille, jotka ovat näkymättömässä maailmassa kuin näkyväisessä oleville, silloin se ei voi olla muuta kuin valkoista magiaa. Sentähden tämä nekromantiikka on se magian ala, jossa pyritään olemaan yhteydessä sekä myös vaikuttamaan henkimaailmaan, vainajiin. Nekromantiikka on siis hyvin tärkeä osa psyurgiasta eli sielullisesta magiasta, ja se on puhdasta ja valkoista ja kaunista silloin, kun ihmisen motiivi on puhdas ja epäitsekkäs ja silloin, kun hän ei myöskään käytä mitään väkivaltaisia keinoja. Siihen nekromantiikkaan kuuluu luonnollisesti silloin koko spiritualistinen liike. Se on siis sielulliseen magiaan kuuluva. Koko spiritistinen liike on vilpítőntä totuuden etsintää, vähän taikauskoista hartautta voi siinä olla mukana, mutta muuten sillä on vilpítőn ja hyväntahtoinen halu edetä vakaumukseen siitä, että n.s. kuolleet ihmiset vielä elävät. Ja spiritistisessä liikkeessä ilmiöt eli tuo

yhteys henkimaailman kanssa aina saadaan aikaan mediumin välityksellä. Mediumit eivät nyt suorastaan ole maagikoita. Maagikot ovat semmoisia, jotka hallitsevat kykyjään, mutta sitä eivät mediumit itse tieten tee. Siitä huolimatta tahtoisi lukea spiritistisen liikkeen magian alalle ja mediumit maagillisiksi henkilöiksi, koska heidän kykynsä sittenkin ovat ennen hankituita ja koska he siinä määrin kuitenkin hallitsevat kykyjään, niinkuin ennen oli puhetta, että he voivat niin sanoakseni avata yhteytensä henkimaailman kanssa lankeamalla loveen tai asettumalla transsiin. Siinä määrin, kuin he hallitsevat itseään, ovat he maagillisia henkilöitä.